

Αθήνα : 01/06/2017

Παπακωνσταντίνου Δημήτριος
Γεωπόνος ΓΠΑ
Αριστείδου 235, 17673 Καλλιθέα
Τ. 2103457 184
Τ. 6977 239 066
e-mail: ecogrev@gmail.com
www.askjim.gr

Προς
Παραγωγούς Υποψηφίους Επενδυτές
σχεδίων αρωματικών φυτών

Ενισχύσεις και Μέτρα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-20, με δυνατότητες αξιοποίησης από τον κλάδο των Αρωματικών και Φαρμακευτικών Φυτών

B.1.1 . Για τις άμεσες ενισχύσεις (αξία Δικαιωμάτων) ισχύει :

Οι παραγωγοί που καλλιεργούν αρωματικά φυτά είναι δικαιούχοι βασικής ενίσχυσης εφόσον στην Ενιαία Δήλωση 2015 και 2016 καλλιεργούσαν αρωματικά φυτά και λοιπές αροτραίες καλλιέργειες , πληρούν τις προϋποθέσεις κατανομής δικαιωμάτων. Η καλλιέργεια αρωματικών φυτών ανήκει στην Περιφέρεια 2 των αρόσιμων εκτάσεων και το ύψος της ενίσχυσης εξαρτάται από την ιστορική αξία των δικαιωμάτων του κάθε παραγωγού.

Για τα μέτρα του προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 με δυνατότητες αξιοποίησης και για αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά

Μέτρο 11

“Βιολογικές Καλλιέργειες” - ΠΑΑ 2014 -2020

Το ύψος της ενίσχυσης και για τα δυο κατωτέρω υπομέτρα για τα ΑΦΦ έχει καθορισθεί στα 60 € / στρέμμα

- Υπομέτρο 11.1. Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους (νεοεισερχόμενοι παραγωγοί)

Στο πλαίσιο της δράσης 11.1.1 ενισχύεται η μετατροπή των καλλιεργητικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής στη γεωργία από συμβατικές σε βιολογικές, σε δικαιούχους που εφαρμόζουν τον Κανονισμό 834/2007. Οι δικαιούχοι δεσμεύονται να συνάψουν σύμβαση με εγκεκριμένο Οργανισμό Πιστοποίησης βιολογικών προϊόντων.

Η δέσμευση είναι τριετούς διάρκειας και εφαρμόζεται σε καθορισμένα αγροτεμάχια καθ όλη τη διάρκεια της τριετίας. Οι δικαιούχοι του υπομέτρου, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της τριετούς δέσμευσης τους για μετατροπή του συστήματος καλλιέργειας σε βιολογική, μπορούν, εφόσον το επιθυμούν, να ενταχθούν στο υπομέτρο «Ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής».

- **Υπομέτρο 11.2 . Ενισχύσεις για τη διατήρηση πρακτικών και μεθόδων βιολογικής γεωργίας (παλιοί παραγωγοί)**

Στο πλαίσιο της δράσης ενισχύεται η διατήρηση βιολογικών καλλιεργητικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής στη γεωργία, σε δικαιούχους που εφαρμόζουν τον Κανονισμό 834/2007 και διατηρούν ενεργή σύμβαση με εγκεκριμένο Οργανισμό ελέγχου και πιστοποίησης βιολογικών προϊόντων.

Η δέσμευση είναι πενταετής με δυνατότητα ετήσιας παράτασης μετά τη λήξη της αρχικής περιόδου. Εφαρμόζεται σε καθορισμένα αγροτεμάχια καθόλου τη διάρκεια της πενταετίας.

Μέτρο 4 .1

“Στήριξη για επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις” Γνωστά ως Σχέδια βελτίωσης

Ποσοστό ενίσχυσης:

- 75% Μικρά Νησιά Αιγαίου
- 50% Λιγότερο Ανπτυγμένες Περιφέρειες
- 40% Λοιπές Περιοχές (Στ. Ελλάδα, Δυτ. Μακεδονία, Αττική)

Επιλέξιμες δαπάνες:

- ✓ Αγορά γης (αφορά σε ποσοστό έως 10 % του συνολικού κόστους της επένδυσης και για τις περιπτώσεις που συμπεριλαμβάνονται εγκαταλελειμμένες εγκαταστάσεις το όριο ανέρχεται έως 15%
- ✓ Ανέγερση, επέκταση, εκσυγχρονισμός γεωργικών κτιρίων και κατασκευών
- ✓ Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού
- ✓ Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση πολυετών φυτειών
- ✓ Περίφραξη και διαμόρφωση αγροτεμαχίων
- ✓ Αγορά καινούργιου μελισσοκομικού και ανθοκομικού αυτοκινήτου
- ✓ Γενικές Δαπάνες (όπως αμοιβές για τη σύνταξη και υποβολή αίτησης στήριξης και αίτησης πληρωμής, αμοιβές μηχανικών, συμβούλων καθώς και αμοιβές για την έκδοση αναγκαίων αδειοδοτήσεων).

Δεν ενισχύονται :

- ✓ Ο μεταχειρισμένος εξοπλισμός
- ✓ Ο Φ.Π.Α. που ανακτάται
- ✓ Οι δαπάνες για αγορά ζώων
- ✓ Οι δαπάνες για αγορά ετήσιων φυτών ή φυτών που εγκαθίστανται με σπορά
- ✓ Οι δαπάνες για απλή αντικατάσταση μηχανολογικού εξοπλισμού
- ✓ Η αγορά δικαιωμάτων γεωργικής παραγωγής, δικαιωμάτων ενίσχυσης

Μέτρο 4.2.1

“Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη με τελικό προϊόν εντός του

Παραρτήματος Ι (γεωργικό προϊόν) ”

Ενισχύεται η μεταποίηση - εμπορία των παρακάτω τομέων Φυτικής Παραγωγής:

- Δημητριακά (όπως παραγωγή αλεύρων, ξήρανση δημητριακών)
- Ελαιούχα Προϊόντα (εξαιρούνται οι ιδρύσεις ελαιοτριβείων)
- Οίνος
- Οπωροκηπευτικά
- Άνθη (όπως τυποποίηση και εμπορία ανθέων)
- **Φαρμακευτικά και Αρωματικά Φυτά**
- Σπόροι & Πολλαπλασιαστικό Υλικό
  - Ξύδι (π.χ. παραγωγή ξυδιού από οίνο, από φρούτα και άλλες γεωργικές πρώτες ύλες)

Δικαιούχοι: Πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, καθώς και μεγαλύτερες επιχειρήσεις.

Είδος στήριξης: Η στήριξη παρέχεται με τη μορφή επιχορήγησης. Η στήριξη δύναται να συνδυαστεί με χρηματοδοτικά εργαλεία.

Ποσοστό ενίσχυσης:

- 75% Μικρά Νησιά Αιγαίου
- 50% Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες
- 40% Λοιπές Περιοχές (Στ. Ελλάδα, Δυτ. Μακεδονία, Αττική)

Επιλέξιμες δαπάνες:

- ✓ Κατασκευή, απόκτηση ή βελτίωση της ακίνητης περιουσίας, όπου οι εκτάσεις γης είναι επιλέξιμες μόνο όταν δεν υπερβαίνουν το 10% του συνολικού κόστους της επένδυσης. Για εγκαταλελειμμένες και πρώην βιομηχανικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνουν κτήρια, το όριο αυτό αυξάνεται στο 15 %.
- ✓ Διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου προκειμένου να εξυπηρετούνται οι ανάγκες της μονάδας. Αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού. Στις δαπάνες αυτές συμπεριλαμβάνεται και ο εξοπλισμός εργαστηρίων στο βαθμό που εξυπηρετεί την λειτουργία της μονάδας.
- ✓ Εγκαταστάσεις επεξεργασίας αποβλήτων όχι ως μεμονωμένη δράση αλλά ως τμήμα της συνολικής παραγωγικής επένδυσης.
- ✓ Αγορά καινούργιων οχημάτων – όπως ισοθερμικών βυτίων, αναγκαίων για τη μεταφορά του γάλακτος προς τον χώρο τυποποίησης – μεταποίησης.
- ✓ Αγορά καινούργιων οχημάτων ψυγείων αποκλειστικά για χονδρεμπορία προϊόντων.

- ✓ Μέσα εσωτερικής μεταφοράς που καλύπτουν τις ανάγκες της επένδυσης (όπως περονοφόρα, ανυψωτικά).
- ✓ Αγορά οχημάτων για τη μεταφορά των ζωικών υποπροϊόντων προς τις μονάδες αδρανοποίησης, με προδιαγραφές σύμφωνες με την κείμενη νομοθεσία (Καν.ΕΚ.1069/2009 & Καν.ΕΚ.142/2011), στο πλαίσιο της
- ✓ Απόκτηση πιστοποιητικών από αρμόδιους οργανισμούς (όπως ISO, HACCP).
- ✓ Δαπάνες εξοπλισμού επιχείρησης (όπως αγορά fax, τηλεφωνικών εγκαταστάσεων, δικτύων ενδοεπικοινωνίας και ηλεκτρονικών υπολογιστών, φωτοτυπικών και συστημάτων ασφαλείας των εγκαταστάσεων).
- ✓ Μελέτες, δημιουργία αναγνωρίσιμου σήματος (ετικέτας) του προϊόντος, απόκτηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, έρευνα αγοράς για τη διαμόρφωση της εικόνας του προϊόντος (συσκευασία, σήμανση), άδειες, δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, αγορά ή ανάπτυξη του απαραίτητου για τη λειτουργία της επένδυσης λογισμικού
- ✓ Γενικές δαπάνες (όπως αμοιβές μηχανικών, συμβούλων, και έκδοση αναγκαίων αδειοδοτήσεων)

Δεν ενισχύονται :

- ✓ Ο μεταχειρισμένος εξοπλισμός
- ✓ Ο Φ.Π.Α. που ανακτάται
- ✓ Οι δαπάνες για απλή αντικατάσταση μηχανολογικού εξοπλισμός

Μέτρο 4 .2.2

“Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη με τελικό προϊόν εκτός του

Παραρτήματος Ι (μη γεωργικό προϊόν)”

Ενισχύεται η μεταποίηση και εμπορία των παρακάτω τομέων:

- Επεξεργασία καπνού για παραγωγή πούρων ή σιγαρίδος
- Ζυθοποιία
- Επεξεργασία προϊόντων κυψέλης (γύρη, πρόπολη, βασιλικός πολτός)
- **Μονάδες παραγωγής αιθέριων ελαίων**
- Μονάδες πυρηνελαιουργείων
  - Μονάδες παραγωγής αποσταγμάτων από οπωροκηπευτικά ή αμπελοοϊνικής προέλευσης
  - Μονάδες παραγωγής γεωργικών προϊόντων για την παραγωγή προϊόντων κοσμετολογίας και διατροφής
  - Μονάδες παραγωγής εμπορίας και συσκευασίας προϊόντων θρέψης φυτών
  - Μονάδες παραγωγής πυτιάς και συμπυκνωμάτων αυτής.
  - Αξιοποίηση παραπροϊόντων (5Ε προτεραιότητα)
  - Βαμβάκι και λοιπές κλωστικές ίνες

Δικαιούχοι: Πολύ μικρές, μεσαίες επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης

2003/361/ΕΚ της Επιτροπής.

Είδος στήριξης: Η στήριξη παρέχεται με τη μορφή επιχορήγησης. Η στήριξη δύναται να συνδυαστεί με χρηματοδοτικά εργαλεία.

Ποσοστό ενίσχυσης: Η ένταση ενίσχυσης για τη Δράση 4.2.2. καθορίζεται ως εξής:

- για έργα συνολικού προϋπολογισμού έως και 300.000€ η ενίσχυση

εμπίπτει στους περιορισμούς του Καν. (Ε.Ε.) 1407/2013 (de minimis). Το ποσοστό ενίσχυσης ανέρχεται στο 65% των επιλέξιμων δαπανών της αίτησης στήριξης.

- για έργα άνω των 300.000€ η ενίσχυση θα χορηγείται βάσει του άρθρου

44 του Καν. (ΕΕ) 702/2014 και σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση των περιφερειών στον εν ισχύ εγκεκριμένο από την ΕΕ περιφερειακό χάρτη, όπως ισχύει κάθε φορά.

Επιλέξιμες δαπάνες και μη επιλέξιμες δαπάνες όπως στο Μ 4.2.1

Μέτρο 4.2.3

“ Μεταποίηση , εμπορία και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων από

επαγγελματίες αγρότες ”

Ενισχύεται η μεταποίηση και εμπορία των παρακάτω τομέων:

- Κρέας – πουλερικά – κουνέλια (παραγωγή κρεατοσκευασμάτων, αλλαντικών και προϊόντων με βάση το κρέας,)
- Γάλα (όπως επεξεργασία γάλακτος, παραγωγή προϊόντων γάλακτος, τυρί, γιαούρτη)

-
- Οίνος
  - Αμπελουργία (παραγωγή αποσταγμάτων, ποτών)
  - Οπωροκηπευτικά (παραγωγή αποσταγμάτων, ποτών)
  - Ζυθοποιία
  - Μονάδες παραγωγής γεωργικών προϊόντων για την παραγωγή προϊόντων διατροφής
  - **Φαρμακευτικά και Αρωματικά Φυτά**
  - Ξύδι (π.χ. παραγωγή ξυδιού από οίνο, από φρούτα και άλλες γεωργικές πρώτες ύλες)
  - Επεξεργασία προϊόντων κυψέλης (γύρη, πρόπολη, βασιλικός πολτός)

Δικαιούχοι: Επαγγελματίες αγρότες όπως ορίζονται στην εθνική νομοθεσία.

Είδος στήριξης: Η στήριξη παρέχεται με τη μορφή επιχορήγησης. Η στήριξη δύναται να συνδυαστεί με χρηματοδοτικά εργαλεία.

Μέγιστο ύψος επένδυσης: Έως 300.000 € κατώτατο 50.000 €

Οι εν δυνάμει δικαιούχοι, οι οποίοι έχουν υποβάλλει αίτηση και στο πλαίσιο του Μέτρου 4.1 δύναται να υποβάλλουν επενδυτικό σχέδιο με μέγιστο ύψος επένδυσης (συνολικό προϋπολογισμό) αθροιστικά και για τα δύο Μέτρα 4.1 και 4.2.3 έως 500.000 €.

Ποσοστό ενίσχυσης: Η ενίσχυση για τη Δράση 4.2.3. εμπίπτει στους περιορισμούς του Καν. (Ε.Ε.) 1407/2013 (de minimis). Το ποσοστό ενίσχυσης ανέρχεται στο 65% των επιλέξιμων δαπανών της αίτησης στήριξης.

Επιλέξιμες δαπάνες και μη επιλέξιμες δαπάνες όπως στο Μ 4.2.1

Μέτρο 19.2

“Στήριξη υλοποίησης δράσεων των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με

πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων (LEADER)”

. **Αφορά :** Μεταποίηση και εμπορία γεωργικών προϊόντων

- Τελικό προϊόν: γεωργικό
- Τελικό προϊόν: μη γεωργικό
- Ανάπτυξη επιχειρήσεων
- Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός τουριστικών επιχειρήσεων
- Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων του αγροτικού και των λοιπών τομέων της οικονομίας
- Επενδύσεις σε επιχειρήσεις επεξεργασίας και εμπορίας δασικών προϊόντων
- Συνεργασία (ενίσχυση πιλοτικών έργων, νέων μεθόδων εργασίας / παραγωγής, βραχείες αλυσίδες, περιβαλλοντικά έργα)

Μέγιστο ύψος επένδυσης: 600.000 €

Οι δικαιούχοι, το ποσοστό ενίσχυσης, οι επιλέξιμες δαπάνες και μη επιλέξιμες δαπάνες όπως θα είναι όπως περιγράφονται στα αντίστοιχα μέτρα του ΠΑΑ 2014-2020 και στις ΥΑ εφαρμογής τους.

Μέτρο 16 “Συνεργασία ”

- 16.1 - στήριξη για τη δημιουργία και λειτουργία επιχειρησιακών ομάδων της ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας
- 16.2 - στήριξη για πιλοτικά έργα και για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, πρακτικών, διαδικασιών και τεχνολογιών

Για αξιοποίηση νέων τεχνολογιών

Μπορούν να περιλαμβάνουν ενδεικτικά την εφαρμογή νέων, καινοτόμων διεργασιών, με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων αλλά και στον τομέα των τροφίμων, όπως επίσης στην αναζήτηση νέων καλλιεργητικών πρακτικών και πρακτικών παραγωγής που συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος αλλά και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.

Δικαιούχοι:

Μπορούν να είναι σχήματα συνεργασίας φορέων με νομική οντότητα στην οποία θα προσδιορίζεται ο επικεφαλής εταίρος στις Επιχειρησιακές Ομάδες ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και βιωσιμότητα της γεωργίας και θα διαθέτουν εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας (σύμφωνο συνεργασίας). Τα εν λόγω σχήματα θα απαρτίζονται από τουλάχιστον δύο ενδιαφερόμενους φορείς (όπως γεωργούς, συνεταιρισμοί, ερευνητές, πανεπιστήμια, συμβούλους, Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις που εμπλέκονται στους τομείς της γεωργίας, της κτηνοτροφίας και των τροφίμων ή άλλοι φορείς όπως περιβαλλοντικές οργανώσεις και ΜΚΟ).

Το μέγιστο ύψος χρηματοδότησης

Για την κάλυψη της οργάνωσης και του συντονισμού της συνεργασίας ανέρχεται σε 30.000 € αν αυτή αφορά σε μια διοικητική περιφέρεια και σε

60.000 € αν αφορά στο σύνολο της χώρας, με 100% ενίσχυση από το ΠΑΑ. Οι δαπάνες για την υλοποίηση της συνεργασίας ενισχύονται στο 100% και με

Μέγιστο ύψος μέχρι 120.000 € αν αυτή αφορά σε μια διοικητική περιφέρεια, ενώ αν αφορά στο σύνολο της χώρας μέχρι 240.000 €. Για τις παραγωγικές δαπάνες που προκύπτουν από την υλοποίηση της συνεργασίας αυτές καλύπτονται από το Μέτρο 4 των επενδύσεων με προσαύξηση κατά 20% στο ποσοστό ενίσχυσης.

Μέτρο 16.4

“Οριζόντια και κάθετη συνεργασία για βραχείες αλυσίδες και τοπικές αγορές και δραστηριότητες προώθησης”

Ενισχύονται η στήριξη της οριζόντιας και κάθετης συνεργασίας μεταξύ φορέων στην αλυσίδα εφοδιασμού (όπως παραγωγοί, ενώσεις παραγωγών, συνεταιρισμοί, επαγγελματικές οργανώσεις, μεταποιητές, έμποροι λιανικής) με σκοπό :

- τη δημιουργία και ανάπτυξη βραχείων αλυσίδων εφοδιασμού
- τη δημιουργία τοπικών αγορών (Αγορών Παραγωγών - Farmers' Markets

σύμφωνα με την ισχύουσα Εθνική Νομοθεσία)

Δικαιούχοι

Μπορούν να είναι σχήματα συνεργασίας φορέων με νομική οντότητα στην οποία θα προσδιορίζεται ο επικεφαλής εταίρος και θα διαθέτουν εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας (σύμφωνο συνεργασίας). Τα μέλη των συνεργασιών δύναται να είναι παραγωγοί, συνεταιρισμοί, ενώσεις παραγωγών, επαγγελματικές οργανώσεις, μεταποιητές, έμποροι λιανικής, Δήμοι, καταναλωτές και οργανώσεις τους.

Ειδικότερα, ενισχύεται η κατάρτιση του Επιχειρηματικού Σχεδίου της Συνεργασίας

- Για την υλοποίηση του που δεν αφορά όμως σε παραγωγική επένδυση, τα έξοδα δημοσιοποίησης, εμπύχωσης και κινητοποίησης χορηγούνται στο 100%.
- Για την υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου το οποία θα αφορά σε παραγωγική επένδυση, η ενίσχυση θα χορηγηθεί βάση του κανόνα de minimis.

Συνολικά το μέγιστο ύψος χρηματοδότησης μιας συνεργασίας ανέρχεται σε 150.000 €.

B.1.2.8 : Μέτρο 9 “Σύσταση ομάδων και οργανώσεων παραγωγών”

Ενισχύεται : η σύσταση νέων ομάδων και οργανώσεων παραγωγών αναγνωρισμένων από την αρμόδια εθνική αρχή (ΥΠΑΑΤ).

ελάχιστος αριθμός μελών : για ομάδες παραγωγών φυτικής παραγωγής για το σκοπό του συγκεκριμένου μέτρου ορίζεται στα 10 μέλη, ενώ για την κτηνοτροφία στα 5 μέλη.

Η ενίσχυση καταβάλλεται : ως κατ’ αποκοπή ποσό για τα 5 πρώτα έτη λειτουργίας των ομάδων ή οργανώσεων παραγωγών για την επίτευξη των στόχων του επιχειρηματικού τους σχεδίου.

Το επιχειρηματικό σχέδιο θα έχει μετρήσιμους στόχους βάσει τυποποιημένου σχεδίου και μπορεί να περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- Αύξηση ή μεταβολή του όγκου παραγωγής ή της αξίας αυτού.
- Εξεύρεση νέων αγορών.
- Καθετοποίηση / διαφοροποίηση της παραγωγής.

- Μεταβολή του όγκου της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο και που πληροί τις απαιτήσεις ενός ειδικού "καθεστώτος ποιότητας" (πχ πιστοποιημένη βιολογική παραγωγή, προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις και προστατευόμενες ονομασίες προέλευσης, πιστοποιημένη ολοκληρωμένη παραγωγή).
- Αντικατάσταση φυτικού κεφαλαίου (με εξαίρεση τις ετήσιες καλλιέργειες) με σκοπό τη μείωση των εισροών ή/και την αύξηση των εκροών της εκμετάλλευσης ή την αύξηση της αξίας του εμπορεύσιμου προϊόντος.
- Συλλογικές ενέργειες προβολής και προώθησης.
- Αντικατάσταση εξοπλισμού ή απόκτηση νέου με σκοπό την επίτευξη επιδόσεων (πχ την αύξηση της αποδοτικότητας ή την μείωση των εισροών).
- Δημιουργία νέων υποδομών ή βελτίωση ή/και επέκταση υφιστάμενων.
- Έλεγχος και διαχείριση του κόστους παραγωγής και εμπορίας, καθώς και της αποδοτικότητας της χρήσης των μέσων παραγωγής.
- Συμβουλευτικές υπηρεσίες για τη σωστή επιλογή των καλλιεργούμενων ειδών.
- Εφαρμογή νέων πρακτικών / τεχνικών, μεθόδων ή /και προϊόντων στη γεωργία, κτηνοτροφία ή δασοκομία.
- Περιβαλλοντική διαχείριση υπολειμμάτων και αποβλήτων.
- Συμμετοχή σε μέτρα / δράσεις για την προστασία του περιβάλλοντος και του κλίματος.
- Συμμετοχή σε μέτρα / δράσεις κατάρτισης, συνεργασίας και χρήσης συμβουλευτικών υπηρεσιών.

Η στήριξη καταβάλλεται σε ετήσια βάση στους δικαιούχους : Αποτελεί ποσοστό επί της ετήσιας εμπορεύσιμης αξίας των προϊόντων της ομάδας ή της οργάνωσης και βαίνει φθίνουσα, ως ακολούθως:

- Το 10% της αξίας παραγωγής που έχει διατεθεί στο εμπόριο κατά το 1ο έτος μετά την αναγνώριση.
- Το 8% της αξίας παραγωγής που έχει διατεθεί στο εμπόριο κατά το 2ο έτος μετά την αναγνώριση.
- Το 6% της αξίας παραγωγής που έχει διατεθεί στο εμπόριο κατά το 3ο έτος μετά την αναγνώριση.
- Το 4% της αξίας παραγωγής που έχει διατεθεί στο εμπόριο κατά το 4ο έτος μετά την αναγνώριση.
- Το 2% της αξίας παραγωγής που έχει διατεθεί στο εμπόριο κατά το 5ο έτος μετά την αναγνώριση.

Η ετήσια στήριξη της κάθε ομάδας ή οργάνωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 100.000 €.

Μέτρο 1 “Δράσεις μεταφοράς γνώσεων & ενημέρωσης ”

Στο πλαίσιο του μέτρου αυτού, προγραμματίζονται δράσεις μεταφοράς γνώσης και ενημέρωσης με στόχο την ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού που απασχολείται στους τομείς της γεωργίας (γεωργία και κτηνοτροφία), των πολύ μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) στον τομέα της μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων, των οποίων το αποτέλεσμα είναι επίσης γεωργικό προϊόν και του δασικού τομέα. Δεν πραγματοποιούνται δράσεις μεταφοράς γνώσης και ενημέρωσης στις ΜΜΕ εκτός γεωργικού και δασικού τομέα στις αγροτικές περιοχές, δεδομένου ότι το πεδίο καλύπτεται ως επί τω πλείστον από το Ε.Π. Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία, για την περίοδο 2014-2020. **Υπομέτρο 1.1:** Επαγγελματική κατάρτιση και δράσεις απόκτησης δεξιοτήτων

Δράση 1.1.1: Κατάρτιση και ανάπτυξη δεξιοτήτων για νέους γεωργούς και μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις

Δικαιούχος της δράσης είναι Ο ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ»

Μέτρα του ΠΑΑ 2014-20 , που βρίσκονται προς περαιτέρω

αξιολόγηση και προσαρμογή , για δυνατότητες αξιοποίησης για ΑΦΦ

Μέτρο 2

“Συμβουλευτικές υπηρεσίες “

Οι υπηρεσίες παροχής συμβουλών σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις συμβάλλουν ώστε οι γεωργοί και κυρίως οι νέοι γεωργοί να βελτιώσουν την αειφόρο διαχείριση και τη συνολική απόδοση της εκμετάλλευσής τους, καθώς θα τους βοηθήσουν να παίρνουν τις σωστές αποφάσεις για τη συνολική τεχνική – οικονομική και περιβαλλοντική διαχείριση της εκμετάλλευσής τους. Ως εκ τούτου μέσω του παρόντος μέτρου ενθαρρύνεται η χρήση των συμβουλών από τους γεωργούς και τους νέους γεωργούς, χωρίς αυτοί να επιβαρύνονται με το κόστος αυτής της συμβουλής.

Υπομέτρο 2.1: Χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών στο γεωργικό τομέα

Οι αναφερόμενες συμβουλές παρέχονται στις γεωργικές (φυτικής ή/και ζωικής κατεύθυνσης) εκμεταλλεύσεις και κατατάσσονται σε έξι πακέτα συμβουλών

Μέτρο 3

“Συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων & τροφίμων”

Η πολιτική για την ποιότητα αποτελεί θεμελιώδες συστατικό στοιχείο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής και σημαντική ευκαιρία για τα Ελληνικά γεωργικά προϊόντα. Η διασφάλιση και των δύο συστατικών της «ποιότητας» ταυτόχρονα, δηλαδή επιθυμητές ιδιότητες και επιθυμητός όγκος προς διάθεση, αποτελεί το κύριο αντικείμενο για την οργάνωση της παραγωγής προς την ανταγωνιστικότητα.

- **Υπομέτρο 3.1: Στήριξη για νέα συμμετοχή σε συστήματα ποιότητας**

Στόχος:

Η υποστήριξη της αύξησης της αξίας του γεωργικού προϊόντος στις αγροτικές περιοχές, μέσω της πιστοποίησης βάσει αναγνωρίσιμων από τον καταναλωτή προτύπων, στη δημιουργία συνθηκών για την διασφάλιση υψηλών επιδόσεων ποιότητας για τα προϊόντα με έμφαση στο συνδυασμό με εμπορεύσιμη ποσότητα καθώς και στην καλύτερη πρόσβαση των πρωτογενών παραγωγών στην αγορά με την αύξηση της αξιοπιστίας των ομάδων των παραγωγών ως σταθερών προμηθευτών πιστοποιημένου ποιοτικού προϊόντος με αποδεικνυόμενα επιθυμητά χαρακτηριστικά.

Όροι Επιλεξιμότητας

- Προϊόντα προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης (ΠΓΕ) ή προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης (ΠΟΠ)
- Προϊόντα με ένδειξη «προϊόν ορεινής παραγωγής».
- Σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης σύμφωνα με το πρότυπο AGRO 2-1/2-2

Αρχές σχετικά με τον καθορισμό των κριτηρίων επιλογής

- ✓ Δικαιούχοι που υποβάλουν αίτηση ενίσχυσης για παραγωγή πιστοποιημένων βιολογικών ΠΟΠ προϊόντων ή πιστοποιημένων βιολογικών ΠΓΕ προϊόντων.
- ✓ Ομάδες ή οργανώσεις παραγωγών ή μεμονωμένοι αγρότες που δημιουργούν ή συμμετέχουν σε ομάδες και οργανώσεις παραγωγών.
- ✓ Δικαιούχοι που υποβάλουν φάκελο υποψηφιότητας σε μέτρα του ΠΑΑ 2014

– 2020 τα οποία αφορούν επενδυτικές δραστηριότητες στον πρωτογενή τομέα (σχέδια βελτίωσης) ή δραστηριότητες στον τομέα της μεταποίησης, συμμετοχή στο μέτρο των νέων αγροτών ή του M11 «Βιολογική Γεωργία.

✓ Δικαιούχοι που δραστηριοποιούνται σε ορεινές και νησιωτικές περιοχές.

• **Υπομέτρο 3.2 : Στήριξη για δραστηριότητες πληροφόρησης και προώθησης που πραγματοποιούνται από ομάδες παραγωγών στην εσωτερική αγορά**

Στο πλαίσιο του υπομέτρου παρέχεται ενίσχυση για δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης, όσον αφορά προϊόντα καλυπτόμενα από τα συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων.

Το μέτρο αποσκοπεί στη στήριξη δραστηριοτήτων πληροφόρησης και προώθησης που πραγματοποιούνται από ομάδες παραγωγών στην εσωτερική αγορά, οι οποίες αφορούν προϊόντα καλυπτόμενα από ενωσιακά ή εθνικά συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων.

Όροι Επιλεξιμότητας

- Οι δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης που είναι επιλέξιμες για στήριξη είναι εκείνες που προορίζονται να ενθαρρύνουν τους καταναλωτές να αγοράζουν γεωργικά προϊόντα ή τρόφιμα καλυπτόμενα από σύστημα ποιότητας που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου.
- Μόνο οι δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης στην εσωτερική αγορά είναι επιλέξιμες για στήριξη. Οι εν λόγω δραστηριότητες πρέπει να είναι σύμφωνες με το κοινοτικό θεσμικό πλαίσιο, καθώς και το εθνικό θεσμικό πλαίσιο του κράτους μέλους στο οποίο αυτές πραγματοποιούνται.
- Οι δραστηριότητες αυτές δεν πρέπει να ενθαρρύνουν τους καταναλωτές να αγοράσουν ένα προϊόν λόγω της ιδιαίτερης προέλευσής του, με εξαίρεση τα προϊόντα που καλύπτονται από τις εθνικές ή ενωσιακές γεωγραφικές ενδείξεις και ονομασίες προέλευσης και κρασιά ποιότητας που παράγονται σε καθορισμένες περιοχές. Η προέλευση ενός προϊόντος μπορεί, εντούτοις, να αναφέρεται, υπό την προϋπόθεση ότι η αναφορά στην προέλευση είναι δευτερεύουσα ως προς το κύριο μήνυμα.

- Δραστηριότητες που σχετίζονται με την προώθηση των εμπορικών σημάτων δεν είναι επιλέξιμες για στήριξη. Παρ'όλα αυτά, τα εμπορικά σήματα των προϊόντων ενδέχεται να είναι ορατά κατά τη διάρκεια εκδηλώσεων και σε υλικό ενημέρωσης και προώθησης που παρέχεται, υπό την αίρεση ότι η αναφορά των εμπορικών σημάτων των προϊόντων είναι ότι η αναφορά των εμπορικών σημάτων των προϊόντων είναι υποδεέστερη σε σχέση με το βασικό μήνυμα.
- Όσον αφορά τις δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης θα πρέπει να γίνεται πάντα σαφής αναφορά στις εφαρμοστέες νομικές και κανονιστικές απαιτήσεις σχετικά με την υπεύθυνη κατανάλωση αλκοολούχων ποτών και τον κίνδυνο της κατάχρησης οينوπνεύματος.
- Δεν παρέχεται ενίσχυση για δαπάνες πληροφόρησης και προώθησης που αφορούν εθελοντικά συστήματα ποιότητας.

Αρχές σχετικά με τον καθορισμό των κριτηρίων επιλογής

- ✓ Δικαιούχοι που υποβάλουν αίτηση ενίσχυσης για δραστηριότητες πληροφόρησης και προώθησης πιστοποιημένων βιολογικών ΠΟΠ ή ΠΓΕ προϊόντων.
- ✓ Δικαιούχοι του μέτρου 9 «Σύσταση ομάδων και οργανώσεων παραγωγών» του ΠΑΑ 2014-2020.
- ✓ Δικαιούχοι που δραστηριοποιούνται σε ορεινές και νησιωτικές περιοχές

Ενισχύσεις και Μέτρα για γεωργικά προϊόντα μέσω του αναπτυξιακού νόμου , με δυνατότητες αξιοποίησης από

τον κλάδο των Αρωματικών και Φαρμακευτικών Φυτών . Δημοσιεύτηκαν οι αποφάσεις που καθορίζουν τα είδη επενδυτικών σχεδίων Γεωργικής Παραγωγής και Μεταποίησης Γεωργικών Προϊόντων που μπορούν να υπαχθούν σε

Καθεστώτα ενίσχυσης του Αναπτυξιακού Νόμου Ν. 4399/16. Στις δυο αποφάσεις που δημοσιεύτηκαν με το ΦΕΚ Β” 3410/24-10-2016 περιγράφονται οι προδιαγραφές, οι πρόσθετοι όροι και η προϋποθέσεις για την παροχή ενισχύσεων σε επενδυτικά σχέδια στους παραπάνω τομείς.

Συνοπτικά οι δραστηριότητες που ενισχύονται είναι οι παρακάτω:

Πρωτογενής γεωργική παραγωγή

Τα είδη των επενδυτικών σχεδίων του τομέα πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), που μπορούν να υπαχθούν σε καθεστώτα ενισχύσεων του Ν.4399/2016 (Α’117) μπορεί να αφορούν είτε σε ίδρυση

νέας μονάδας, είτε σε εκσυγχρονισμό, με ή χωρίς μετεγκατάσταση, υφιστάμενης μονάδας, υπό τις προϋποθέσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 5 του νόμου 4399/2016 (Α’117) και της απόφασης προκήρυξης του συγκεκριμένου καθεστώτος ενίσχυσης του εν λόγω νόμου. Στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού η μονάδα μπορεί να αυξήσει τη δυναμικότητά της, εφόσον αυτό δεν αντίκειται σε συγκεκριμένες κάθε φορά εθνικές ή κοινοτικές διατάξεις και έχει εφοδιαστεί με τις απαραίτητες προς τούτο αδειοδοτήσεις.

Το επενδυτικό σχέδιο στον τομέα Φυτικής Παραγωγής αναφέρεται σε:

Εκμεταλλεύσεις όλων των τύπων και παραγωγικών συστημάτων φυτικής παραγωγής, όπως συμβατική, πιστοποιημένα – ολοκληρωμένα, βιολογική, κλπ – υπαίθρια, υπό κάλυψη (θερμοκήπια, θάλαμοι καλλιέργειας μανιταριών θερμοκηπιακού τύπου, δικτυοκήπια κ.α.).

Με το επενδυτικό σχέδιο επιδιώκεται τουλάχιστον ένας από τους ακόλουθους στόχους:

- Η βελτίωση των συνολικών επιδόσεων και της βιωσιμότητας της γεωργικής εκμετάλλευσης, ιδίως μέσω της μείωσης του κόστους παραγωγής ή της βελτίωσης και αναδιάταξης της παραγωγής.
- Η βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος, των συνθηκών υγιεινής ή των προτύπων καλής μεταχείρισης των ζώων, υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω επένδυση υπερβαίνει τα ισχύοντα πρότυπα της ΕΕ.
- Η δημιουργία και βελτίωση υποδομής που συνδέεται με την ανάπτυξη, την προσαρμογή και τον εκσυγχρονισμό της γεωργίας.

Μεταποίηση γεωργικών προϊόντων

Μπορούν να υπαχθούν σε καθεστώτα ενισχύσεων του Ν.4399/2016, επενδυτικά σχέδια του τομέα της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, όπως αυτός ορίζεται στο σημείο 10

του άρθρου 2 Γ.Α.Κ., αποκλειστικά στις περιπτώσεις στις οποίες η ενίσχυση του επενδυτικού σχεδίου καθορίζεται με βάση τις επιλέξιμες δαπάνες του σχεδίου, τα οποία αφορούν συγκεκριμένα στη φυτική παραγωγή:

- Ζωοτροφές.
- Δημητριακά (παραγωγή αλεύρων, ξήρανση δημητριακών, επεξεργασία για παραγωγή βύνης, αμύλου, γλουτένης κ.λπ.).
- Ελαιούχα Προϊόντα (ελαιοτριβεία, ραφίναριες ελαιολάδου, σπορελαιουργεία, μονάδες επεξεργασίας βρώσιμων ελαιών κ.λπ.).
- Οίνος.
- Οπωροκηπευτικά.
- Ακρόδρυα – καρποί με κέλυφος.
- Κτηνοτροφικά φυτά

- Όσπρια.
- Άνθη (τυποποίηση και εμπορία ανθέων).
- Σπόροι & Πολλαπλασιαστικό Υλικό.
- Ξύδι (παραγωγή ξυδιού από οίνο, από φρούτα και άλλες γεωργικές πρώτες ύλες).
- **Αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά για την επεξεργασία ξηράς δρόγης.**
- Επεξεργασία νέων –εναλλακτικών –καινοτόμων καλλιεργειών.
- Επεξεργασία ακατέργαστου καπνού.
- Επεξεργασία ζαχαρότευτλων και ζαχαροκάλαμου.
- Επεξεργασία λιναριού και βιομηχανικής κάνναβης.
- Επεξεργασία φυσικού ακατέργαστου φελλού και απορριμμάτων αυτού.

Δεν μπορούν να υπαχθούν σε καθεστώτα ενισχύσεων του Ν.4399/2016, επενδυτικά σχέδια σε περιπτώσεις που:

- Αφορούν στην μεταποίηση γενετικά τροποποιημένων προϊόντων όπως αυτά ορίζονται με την οδηγία 2001/18/ΕΚ πλην της χρήσης τους για την παραγωγή ζωοτροφών
- Παράβασης απαγορεύσεων ή περιορισμών που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 (Κ.Ο.Α.), ακόμη και όταν οι εν λόγω απαγορεύσεις και περιορισμοί αφορούν μόνο την ενωσιακή στήριξη που προβλέπεται στον εν λόγω κανονισμό.

Το συνολικό ποσό ενίσχυσης ανά υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) ευρώ, με την επιφύλαξη του άρθρου 67.

Οι παρεχόμενες σε κάθε φορέα ενισχύσεις στις οποίες περιλαμβάνονται και οι ενισχύσεις σε συνεργαζόμενες ή συνδεδεμένες επιχειρήσεις δεν μπορεί να υπερβούν σωρευτικά τα δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ για μεμονωμένη επιχείρηση και τα είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) ευρώ για το σύνολο των συνεργαζόμενων ή συνδεδεμένων επιχειρήσεων, με την επιφύλαξη των περιορισμών του άρθρου 4 Γ.Α.Κ.

Ειδικά για επενδυτικά σχέδια στον τομέα της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής, το ανώτατο ποσό ενίσχυσης για την υπαγωγή σε καθεστώς ενισχύσεων του Ν.4399/2016, δεν μπορεί να υπερβεί τις 500.000 ευρώ ανά επενδυτικό σχέδιο και ανά επιχείρηση (άρθρο 4 παρ. 1 του καν. (ΕΕ) αριθ. 702/2014 της Επιτροπής). Τα όρια αυτά δεν επιτρέπεται να καταστρατηγούνται με τον τεχνητό διαχωρισμό του επενδυτικού σχεδίου.

Ενιαία δράση κρατικών ενισχύσεων «Ερευνώ - Δημιουργώ - Καινοτομώ», της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας

Τομέας 3 - Αγροδιατροφή

3.1 .Ανάδειξη και βελτίωση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των ελληνικών προϊόντων της πρωτογενούς παραγωγής

- 3.1.4 . Δυνατότητες χρήσης καινοτόμων φαρμακευτικών/ αρωματικών φυτών και διερεύνησης της χρήσης τους για τη βιομηχανία τροφίμων, καλλυντικών, καθώς και στη ζωική παραγωγή.

3.5. Διατροφή και υγεία

- 3.5.5. Ανάδειξη και αξιοποίηση συστατικών με πιθανή σημαντική βιολογική δράση αξιοποιώντας και προσεγγίσεις αξιολόγησης επικινδυνότητας οφέλους:
  - Βότανα και αρωματικά φυτά, ως αφεψήματα και ως πρώτη ύλη για συμπληρώματα διατροφής
  - Άλλα φυτά ή φύκη, ως πρώτες ύλες για τρόφιμα και συμπληρώματα διατροφής

Μπορείτε να μας εμπιστευθείτε

Το Επενδυτικό σας Σχέδιο
να το μορφοποιήσουμε από κοινού σε τελικό προϊόν

Παπακωνσταντίνου Δημήτριος – Ιωαννίδου Ζωή

Γεωπόνοι ΓΠΑ

(6977 239 066)

E-mail: ecogrev@gmail.com

www.askjim.gr